

ת"פ 58526/06/16 - פרקליטות מחוז תל אביב פלילי נגד ולדיסלב אנגלס-גלב

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 58526-06-16 פרקליטות מחוז תל אביב פלילי
נ' אנגלס-גלב

לפני כבוד הנשיא אביחי דורון
בעניין: פרקליטות מחוז תל אביב פלילי

המאשימה

נגד

ולדיסלב אנגלס-גלב

הנאשמים

גזר דין

הנאשם הורשע במסגרת כתב אישום מתוקן בעבירה של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 415 סיפא לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

מעובדות כתב האישום המתוקן עולה כי בחודש דצמבר 2014 הכירה המתלוננת את הנאשם.

בתקופה שבין חודש דצמבר 2014 ובמהלך מספר חודשים נוספים עמדה המתלוננת בקשר עם הנאשם, במהלך התקופה ובמספר הזדמנויות סיפקה המתלוננת לנאשם מזון וסיגריות.

במהלך התקופה, הציג הנאשם עצמו בפני המתלוננת, במרמה, כחבר הבורסה ליהלומים ברמת גן וכאיש עסקים מצליח הזקוק לכסף מידי לשם ביצוע עסקאות אשר יניבו רווחים גבוהים (להלן: "מצג השווא"), והכל ביודעו כי אין טענותיו בפניה אמת ובכוונה להניעה להעביר לידו כספים שונים.

בתקופה הרלוונטית לכתב האישום, בעקבות מצג השווא שהציג הנאשם בפני המתלוננת, העבירה זו לידי הנאשם סך של כ- 250,000 ₪ במזומן.

הנאשם טען במרמה בפני המתלוננת כי הוא עומד להרוויח כסף רב וכי תמורת הכסף שקיבל ממנה, הוא מתחייב להעביר אליה סך של 630,000 ₪, והכל ביודעו כי אין הדבר אמת ובכוונה להניח את דעתה.

בעקבות התחייבותו הכוזבת בפני המתלוננת כמתואר לעיל, המשיך הנאשם וטען בפני המתלוננת טענות כוזבות בדבר עסקאות שהוא עומד לבצע ולהרוויח בהן הון רב, והכל ביודעו כי אין הדבר אמת. בנוסף, ארגן הנאשם פגישה של

המתלוננת עם אדם אותו הציג בפניה, בכזב, כאיש עסקים עמו הוא מתכוון לבצע עסקה רווחית.

בחודש יוני 2015 או בסמוך לכך, משלא עלה בידי המתלוננת לקבל מן הנאשם את כספה בחזרה והבינה כי הנאשם אינו מי שהציג את עצמו, פנתה לעזרת המשטרה.

במעשיו אלה, קיבל הנאשם, במרמה ובנסיבות מחמירות, מידי המתלוננת סך של 250,000 ₪ במזומן.

הנסיבות המחמירות באות לידי ביטוי בתחכום מעשה המרמה ובהיקף המרמה.

טיעוני הצדדים לעונש

טיעוני המאשימה

בתחילת טיעוניה עמדה ב"כ המאשימה על הערכים שנפגעו ממעשיו של הנאשם: זכויותיו הקנייניות של אדם, חופש הבחירה ורצון הפעולה של המחזיקים בקניין.

בהסדר שגובש בין הצדדים הגבילה עצמה המאשימה תחילה לעונש של עד חמישה חודשי מאסר וזאת בכפוף לתשלום פיצוי בסך גובה המרמה, אך הסדר זה היה מותנה בהפקדת מוקדמת של כספים מצידו. משלא עמד הנאשם בתנאי ההסדר עתרה המאשימה למתחם שבין 14-30 חודשי מאסר בפועל, וטענה כי יש למקם את הנאשם בחלקו התחתון של המתחם. ב"כ המאשימה הציגה פסיקה רחבה לתמיכה במתחם אותו הציגה לבית המשפט.

בנסיבות לקולא, הכירה המאשימה בכך שהעבירה בוצעה על רקע מחלת בנו של הנאשם, וזאת לצד הסתבכותו בשוק האפור. לדבריה, מדובר בנאשם שאינו בריא ונעדר עבר פלילי.

בנסיבות לחומרה, טענה שמדובר בעבירה חמורה מאוד, המתלוננת העבירה לנאשם סכום לא מבוטל, אשר עד ימים אלה לא הושב לה. מדובר בסכום המהווה נטל משמעותי על כל משק בית.

עוד הוסיפה, כי התנהלותו של הנאשם מאז הוגש נגדו כתב אישום רובצת לפתחו שכן הנאשם לא התייצב באופן תדיר לדיונים שנדחו שוב ושוב. לא תמיד, לדבריה, הוצגו מסמכים רלוונטיים, ולבסוף הנאשם לא שילם את הפיצוי חרף ההזדמנויות הרבות שניתנו לו.

המאשימה עתרה להשתת עונש מאסר בפועל, מאסר על תנאי, פיצוי בגובה הגניבה, וקנס לשיקול דעת בית המשפט.

טיעוני ב"כ הנאשם

ב"כ הנאשם ביקש בטיעונו לעמוד על אופי העבירה המיוחסת לנאשם, לדבריו מעשיו של הנאשם אינם תוצאה של ניצול מצוקה או מעמד אלא הצגה של הזדמנות עסקית שאינה נכונה, וזאת מבלי להקל ראש במעשים.

בהתייחס למתחמי הענישה טען שיש להסתמך על פסיקה בה נקבעו מתחמים של מספר חודשים בודדים שאפשר וירוצו בעבודות שירות ועד 9 חודשי מאסר בפועל, אשר בעקבות התיקון החדש ניתן גם אותם לרצות בעבודות שירות. בנוגע לאי התייצבותו של הנאשם בפני הממונה על עבודות השירות טען כי בפעם הראשונה לא התייצב מאחר ונקבע לו טיפול רפואי. לדבריו, בבקשה נוספת לבית המשפט קבע בית המשפט כי הפניה לממונה תיעשה רק לאחר הפקדת כספי הפיצוי.

עוד טען כי דרך המלך לריצוי עונשי המאסר היא בעבודות שירות, וזאת בעיקר לאחר פסיקת בית המשפט העליון על צמצום הכליאה.

ב"כ הנאשם שב ופירט פסקי דין רלוונטיים לעניינו, לדבריו עם נסיבות קשות יותר בהם לא הוטלו עונשים להם עותרת המאשימה. באשר לנסיבותיו האישיות של הנאשם טען כי אכן, כפי שעתרה המאשימה יש למקם את הנאשם ברף התחתון וכי הטיפול שנאלץ בנו החולה לעבור הם שהביאו למצבו הכלכלי ומכאן לביצוע העבירה.

לדבריו, הטלת עונש מאסר תהא קשה לנאשם ולבני משפחתו ועלולה לפגוע בהם קשות. הנאשם נטל אחריות על מעשיו, הודה, ניסה לגייס את כספי הפיצוי אך בסופו של יום לא עלה הדבר בידו. בהתייחס לשיהוי בהליך אישר ב"כ הנאשם כי חלקו יש לייחס לנאשם עצמו, אולם מאחר ולא הסתבך בעבירות אחרות לא לפני ולא לאחר הרשעתו, טען כי יש לקבוע עונש ברף התחתון של המתחם וזאת על מנת שיוכל לרצות את עונשו בדרך של עבודות שירות.

בהתייחס לקנס ביקש כי בית המשפט ימנע מהטלת קנס וזאת נוכח מצבו הכלכלי של הנאשם. בהתייחס לפיצוי, מסר כי יסכים לכל פיצוי אולם ביקש שלא יהא בשווי הגניבה.

דברי הנאשם

הנאשם ביקש להתנצל על מעשיו, וטען כי אשפוזיו הממושכים בבית החולים מנעו התייצבויות סדירות בבית המשפט. טען כי ברצונו לכסות את החוב, ולדבריו כעת "נפתחת" לו אפשרות לעשות כן. עוד טען כי הטלת מאסר תהא קשה מאוד עבורו ועבור משפחתו, לדבריו הוגדר כנכה בשיעור של 100% בעקבות המתחים הרבים שעלו מניהולו של התיק (הוגש אישור הביטוח הלאומי לעיון בית המשפט המצביע על קביעת נכות בשיעורים שונים).

אישורים רפואיים אודות מצבו של הנאשם הוצגו לבית המשפט.

דין והכרעה

בעת גזירת עונשו של נאשם על בית המשפט לקבוע את מתחם העונש ההולם לעבירה בה הורשע, לאחר מכן ייגזר

עונשו בתוך אותו המתחם.

קביעת מתחם העונש ההולם תיעשה בהתאם לעיקרון ההלימה כאשר על בית המשפט לקחת בחשבון את הערך הנפגע מביצועה של העבירה, מידת הפגיעה באותו הערך, מדיניות הענישה הנהוגה והנסיבות הקשורות בביצוע העבירה כמפורט בסעיף 40ט לחוק העונשין.

הפגיעה המרכזית העולה מעובדות כתב האישום בו הודה הנאשם הינה פגיעה בקניינה של המתלוננת, הנאשם גרם למתלוננת לתת לו מעל ל-200,000 ₪, סכום לא מבוטל ומשמעותי עבור כל משק בית ממוצע. כמו כן וכפי שטענה ב"כ המאשימה פגע הנאשם בחופש הבחירה של המתלוננת להתנהל בכספיה לפי ראות עיניה.

שקלול כלל הפרמטרים מביא למסקנה כי מתחם העונש ההולם לעבירה בה הודה הנאשם עומד בין שלושה חודשי מאסר שאפשר וירוצו בעבודות שירות ועד שניים עשר חודשים מאחורי סורג ובריח. כעת, יש לבחון היכן יש למקם את הנאשם שלפני בתוך מתחם ענישה זה.

תחילה אסקור את השתלשלות העניינים בתיק:

כתב אישום כנגד הנאשם הוגש ביום 28/06/2016. בחודש 11/16 הגיש הנאשם בקשה ראשונה, באמצעות עורך דין שהעמיד לעצמו, לדחיית מועד הדיון, בהחלטה על בקשה זו הבהיר בית המשפט כי על הצדדים לנצל את ההזדמנות שניתנה להידברות.

בחודש 12/16 הצהיר ב"כ הנאשם כי חומרי החקירה צולמו והתבקשה שהות נוספת למיצוי ההליכים. שלושה חודשים לאחר מכן, במועד הדיון לא התייצב הנאשם וזאת בעקבות אשפוזו בבית החולים.

בחודש 04/17 התייצב הנאשם לדיון והודיע כי לאור קשיים כלכליים הוא מבקש לקבל ייצוג באמצעות הסניגוריה הציבורית ולשחרר את הסניגור שייצגו עד לדיון זה. בשלב זה נאלץ בית המשפט למנות לנאשם סניגור.

בחודש 06/17 לא התייצב הנאשם לדיון, לדברי הסניגור לאור "בלבול" בתאריך הקבוע לדיון, חודש לאחר מכן, התייצב הנאשם והצדדים ביקשו שהות על מנת לבוא בדברים.

ארבעה חודשים לאחר הדיון הגיש ב"כ הנאשם בקשה לדחייתו של הדיון וזאת לאחר שפגישה בין הצדדים נקבעה ליום לאחר המועד הקבוע לדיון, בית המשפט נעתר לבקשה זו ודחה את הדיון למועד של כחודש וחצי לאחר מכן. במעמד הדיון הציגו הצדדים את המחלוקת העיקרית ביניהם, בית המשפט דחה את הדיון על מנת לאפשר לצדדים לשקול הצעה שניתנה מטעמו.

חודש לאחר מכן שבו הצדדים והעלו בפני בית המשפט מחלוקות שונות, בית המשפט הודיע לב"כ הנאשם כי עליו להעביר למאשימה כתב אישום מתוקן שיעלה בקנה אחד עם הטיעונים שבכוונתו להביא בשלב הטיעונים לעונש וזאת על מנת לקדם את המשא ומתן שבין הצדדים.

ביום 04.02.18 הודיעו הצדדים על גיבושו של הסדר טיעון, כאשר רכיב ה**פיצוי** היווה תנאי לקיומו, במסגרת ההסדר נשלח הנאשם לממונה על עבודות השירות.

מחודש 04/18 ועד חודש 12/18 התקיימו דיונים (חלקם נדחו על פי בקשתו של הנאשם, מבעוד מועד) בעניינו של הנאשם. לדיונים שהתקיימו לא התייצב הנאשם. לחלק מן ההיעדרויות צורפו אישורים רפואיים ובחלק האחר מסר הסניגור, במעמד הדיון, כי בשל מצבו הרפואי של הנאשם נבצר ממנו להתייצב. הנאשם לא התייצב לממונה על עבודות השירות, אליו נשלח לאחר הצגת ההסדר וזאת לאחר שזומן כדן, יש לציין כי הודעת הממונה הגיעה בסמיכות להודעות ששלח הנאשם (בצירוף אישורים רפואיים) על מצבו הרפואי וכי אינו יכול להתייצב לדיונים.

לאחר דחייה נוספת הקשורה במצבו הרפואי של הנאשם, התקיים דיון בסוף חודש 04/19, שנה לאחר הדיון האחרון אליו התייצב הנאשם, וארבעה עשר חודשים לאחר שהודיעו הצדדים על גיבושו של הסדר הטיעון. בדיון עתר ב"כ הנאשם לדחיית נוספת של הטיעונים לעונש ושליחתו לממונה על עבודות השירות, בית המשפט דחה בקשה זו והצדדים טענו לעונש כמתואר לעיל.

אין חולק, מדובר בנאשם שאינו בריא, בלשון המעטה. הנאשם נכנס ויוצא באופן תדיר מבית חולים וניכר כי העניין הרפואי מנהל את מרבית חייו ומקשה עליו בניהול אורח חיים תקין. בית המשפט אינו מקל ראש במצבו של הנאשם, אולם לכל אורכו של ההליך טען הנאשם כי גיוס הכספים הנדרשים על מנת לעמוד בהסדר עליו חתם קרוב ואינו בעייתי. מעולם לא הוצגה בפני בית המשפט תשתית לעובדה כי הנאשם מתקשה לעמוד בתנאים אליהם התחייב. אדרבא, התמונה שהוצגה הייתה שהנאשם אינו מופיע לדיונים אך פועל להפקיד את הכספים, וכי מדובר בעניין של ימים בודדים בלבד כפי שנאמר על ידי הנאשם או בא כוחו פעמים רבות.

כבר בדיון הראשון שלאחר הסדר הטיעון אליו לא התייצב הנאשם הודיע הסניגור : " ... **הנאשם מסר לי שיגייס את הכסף ויפקיד אותו בהקדם ועוד השבוע. אבקש דחייה, והזדמנות נוספת לעמוד בפני הממונה.**" (שורות 14-16 עמ' 19 לפרוטוקול מיום 18.11.18), חודש לאחר מכן שב הסניגור על הדברים אולם הפעם טען כי מדובר במקור כסף שונה: " ... **לעניין התשלום, הוא אמר שיבצע את זה עוד השבוע, הכספים שהיו סגורים בתכנית מסוימת הועברו לחשבון של מי שאמור לשלם, הוא יעשה את ההעברה בהמשך השבוע.**" (שורות 10-12 עמ' 21 לפרוטוקול מיום 02.12.18).

בדיון האחרון בטרם הטיעונים לעונש, חזר הסניגור וטען כי ישנו עיכוב מה בהעברת הכספים, ושוב, ציין סיבה שונה מן הסיבה שהועלתה בדיון הקודם: " **לעניין הפיצוי זה מתעכב בגלל חוב עסקי. מציג לבית המשפט אישור שהנאשם לא מצליח לגבות. מציג חשבון בנק של החברה שחייבת לו כספים והתחייבות של מנהלה להעביר לו את הכספים תוך 30 עד 45 יום.**" (שורות 13-15 עמ' 22 לפרוטוקול מיום 30.12.18).

לאורך כל החלטותיו הביע בית המשפט את מורת רוחו מהתנהלותו של הנאשם ומההתחייבות החוזרות ונשנות להפקיד את הכספים, בדיון האחרון בו התחייב הסניגור להפקדת הכספים נתן בית המשפט אפשרות ארוכת טווח להפקדתם, שהות בת שלושה חודשים. חרף זאת ולאחר בקשה שהוגשה נדחה הדיון בחודש נוסף והנאשם התייצב לדיון ללא שהפקיד את הכספים. התנהלות זו לא מנעה מן הנאשם לבקש מספר ימים נוספים להפקדת הכספים, הבקשה נדחתה ונשמעו טיעונים לעונש.

עד כאן אודות התנהלותו של הנאשם במהלך הדיונים הרבים שנשמעו, והרושם שהותירה התנהלות זו. בית המשפט ניסה ככל שביכולתו, בהתחשב במצבו של הנאשם, לאפשר לנאשם לעמוד בהסדר הטיעון, אך לשווא.

ובאשר לעבירה עצמה: הנאשם הציג עצמו למתלוננת כחבר הבורסה ליהלומים, הזקוק לכסף שצפוי להניב רווחים גבוהים לביצוע עסקאות. הנאשם ניצל את האמון שנתנה בו המתלוננת, וזאת על בסיס ההכרות המוקדמת שבין השניים. הנאשם מנע מן המתלוננת את האפשרות לבחור היכן יושקע כספה, לאחר שהאמינה, בתום לב, לדבריו.

בטיעוניו לעונש טען ב"כ הנאשם כי לא ניתן לראות במעשיו של הנאשם ניצול של מצוקה או מעמד, אלא הצגה של הזדמנות עסקית שאינה נכונה ואינה אמתית.

מעשה זה, של הצגת הזדמנות עסקית שאינה קיימת, כאשר מי שמציג אותה גם מציג את עצמו כיהלומן כאשר הוא אינו כזה, וכמי שיש לו את המומחיות בתחום זה דווקא מצביעה על ניצול מצבה של המתלוננת באופן מובהק. הידיעה כי לנאשמת הסכום הנדרש לו והצגת מצגי שווא על מנת לקבלו מהווה ניצול לכל דבר ועניין.

לא מדובר בנאשם שכשל בעסקיו או שלא היה מיומן מספיק. מדובר במי שאינו בקיא בתחום זה כלל וכלל, הצגתו באופן זה נעשתה אך ורק על מנת להונות את המתלוננת ולקבל את כספיה. ההנחה היא כי לולא אותו מצג שווא לא הייתה המתלוננת ששה לתת לו את כספה.

אישורים שונים שהציג בפני הנאשם הן במסגרת הטיעונים לעונש והן במסגרת ניהולו של תיק מצביעים על אדם שאינו בריא, עם זאת, מדובר במי שבחר באופן מודע להיות צד לעסקת טיעון שבמסגרתה התחייב להשיב את כספיה של המתלוננת. הנאשם לא השיב את הכספים ואף לא חלק מהם.

ההסברים השונים שהושמעו מעת לעת ואף במסגרת לטיעונים לעונש יצרו את התחושה שהנאשם עושה כל שביכולתו על מנת לדחות את הקץ בתיק זה. יש לציין את הוגנותה של המאשימה ואת העובדה שלא ביקשה בשלבים מוקדמים לבטל את ההסדר שנעשה עם הנאשם בשל אי עמידתו בתנאיו. עד הרגע האחרון, מועד הטיעונים לעונש, המתינה המאשימה להפקדת הכספים, רק משלא עשה כן עתרה להשתת עונש מאחורי סורח וברח.

הטלת עבודות שירות על נאשם מהווה "הטבה" הנשקלת במגוון השיקולים בעת גיבושו של הסדר טיעון בין הצדדים, כאשר אחד הצדדים לא משכיל לנצל היטב את ההטבה הניתנת לו יתכן כי הוא אינו ראוי לה: "... עבודות שירות מהוות פריבילגיה, חלופה מקלה לעונש מאסר בפועל, מתוך כוונה לקדם תכלית של שיקום ולחסוך מנאשם את החוויה הקשה הכרוכה בריצוי מאסר בפועל." (ר' רע"ב 7673/10 עזריאל טאובר נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו) (21/10/10)).

בעת קביעת עונש של הנאשם על בית המשפט לקחת בחשבון את מצבו הבריאותי של הנאשם, את העובדה כי הוא נעדר עבר פלילי וכן את העובדה כי הרקע לביצוע העבירה היה מחלת בנו והסתבכותו בשוק האפור. כמו כן ולצד זאת כפי שתיארתי לעיל את העובדה שלא עמד בהסדר אליו התחייב, הסדר אשר לקח בחשבון את כלל שיקוליו של הנאשם אך יחד עם זאת לא זנח את טובת המתלוננת. כלל השיקולים הביאו אותי למסקנה וכפי שהבהרתי לכל אורכו של התיק כי שליחתו של הנאשם לממונה על עבודות השירות הייתה מתאפשרת אך ורק תוך עמידה בתנאי ההסדר, משלא עשה

כן נראה כי הטלת עונש לריצוי בעבודות שירות אינה אפשרית בנסיבות דנן ואין לנקוט בה כשהנאשם לא השיב למתלוננת את כספה.

לאור הנסיבות המפורטות לעיל אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

1. מאסר בפועל למשך שמונה חודשים .
 2. מאסר למשך שבעה חודשים ואולם הנאשם לא ירצה עונש זה אלא אם יעבור את העבירה בה הורשע לפני וזאת במשך שלוש שנים מיום שחרורו מהכלא.
 3. קנס בסך 10,000 ₪ או שלושה חודשי מאסר תמורתו. הקנס ישולם בתוך 3 חודשים מיום שחרורו של הנאשם מהכלא.
 4. פיצוי בסך 250,000 ₪, שישולם למתלוננת בתוך 3 חודשים מיום שחרורו של הנאשם מהכלא. המאשימה תעביר לבית המשפט טופס פרטי מתלונן בתוך 14 ימים מהיום. כל תשלום שישולם על ידי הנאשם - ישולם תחילה על חשבון הפיצוי ורק לאחר מכן על חשבון הקנס.
- ניתן בזאת צו כללי למוצגים.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, כ"א אייר תשע"ט, 26 מאי 2019, בהעדר הצדדים.